

शिशुविहार

प्रथम अंक : मे १९४४ सद्विचारने आयरणमां मृती संस्थानुं समाचार पत्र

संख्या : ६३१ • १५ डिसेम्बर २०२२ • प्राप्ति : ३२ • वार्षिक लवाजम् ३.५०

स्वतंत्रा - अमृत मयोत्सव

डॉ. निर्भजबाई न्यालचंद वडील वृद्धजन समान समारंभ

विधानिधि द्रस्ट गुजरात विभागानां अध्यक्षा तथा जाणीता तत्व यिंतक स्वाभिनी सुलभानंदाजुनी अध्यक्षतामां ३१मो वडील वंदना कार्यक्रम ता.प नवेम्बरे शिशुविहार प्रांगणमां योजाई गयो. भावनगरनी सेवा संस्था शिशुविहारना आजुवन प्रमुखश्री तेमज रेड्होस अने सेन्ट ज्होन एम्बुलन्स एसोसिएशन भावनगर संस्थाना स्थापक द्रस्टी डॉ. निर्भजबाई न्यालचंद वडीलनी पुण्य समृतिमां १५० वडीलोनी वय वंदना करवामां आवी. आ प्रसंगे पूर्व नोंधाणीथी उपस्थित तमाम वडीलोने पुस्तक संपुट, एक्युप्रेशर मशीन तेमज इमाल, अगरबत्ती प्रकारे वृद्धावस्थामां उपयोगी साधनो लेट स्वदृपे आपी साझुनु चा-नास्ता भाऊ यंहन तिलकथी अभिवाहन करवामां आजुं हुंतु.

आ उपक्रमे शिक्षणविद श्री मगनभाई पेटेल, भाण्डेळवणीकार श्री नीतिनभाई पंचोणी तथा सामाजिक कार्यकर तथा शिक्षक श्री अरुणभाई जानीनुं विशेष अभिवाहन मंचस्थ महानुभावोना वरद हस्ते थयुं. ८० वर्ष पछी पण जुवन प्रत्ये हकारात्मक रहीने सक्षिय समाज सेवा साथे जोडायेल महानुभावोनुं अभिवाहन सौ भाटे प्रेरणादाई बन्युं.

तंत्री, प्रकाशक, मुद्रक: डॉ. नानकभाई भड्क

प्रकाशन स्थળ

- शिशुविहार, ऐटोट नंबर ५०७, उत्तर कृष्णनगर, भावनगर, ૩૬૪૦૦૧
- Website: www.shishuvihar.in Email: shishuviharbhavnagar@gmail.com
- Facebook: Shishuvihar Bhavnagar Phone: (0278)2512850

શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં યોજાયેલ નૂતનવર્ષ સમારોહ પ્રસંગે અધ્યક્ષીય વિચાર પ્રેરતા સ્વામિની શ્રી સુલભાનંદાજી દ્વારા વડીલોને 'વૃદ્ધાવસ્થા અને કુટુંબ જીવન આનંદ જીવન' તથા સ્વસ્થ જીવનનું બહુમૂલ્ય માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. શિશુવિહાર સંસ્થાના મંત્રી ડૉ. નાનકભાઈએ ભાવનગરના લોકસેવક પૂજ્ય માનબાઈએ શરૂ કરેલ વૃદ્ધાવસ્થાના પ્રસંગને યાદ કરતા કાર્યક્રમની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરી હતી તથા સહૃંખું સ્વાગત કરતા આશા વ્યક્ત કરી હતી કે આવા પ્રસંગોથી નવી અને જૂની પેઢીનો સમન્વય સમાજ ઉપયોગી બનશે.

આ ઉપક્રમે સંસ્થા પ્રમુખશ્રી રાજેન્દ્રભાઈ દ્વારા આશરીવચન સાથે કાર્યક્રમના સંચાલિક ગ્રાધ્યાપિક શ્રી છાયાબુઝેન પારેખ તેમજ સંસ્થાના કાર્યકરોની ટીમનો આભાર વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો. લાડુનાં ભોજન બાદ સંપત્ત થયેલ સમારોહમાં સંસ્થાના કાર્યક્રમી હીનાબુઝેન તથા અનિલભાઈના માર્ગદર્શન હેઠળ સંસ્થાના વિભાગીય કાર્યકરોએ ઉમદા સેવા આપી હતી.

કાર્યક્રમનું સંચાલન
ડૉ. છાયાબુઝેન પારેખ

સહસોજનનો આનંદ

સન્માનિત શ્રી ભગનભાઈ પટેલનું અભિવાદન

૮૫ વર્ષે પણ શિક્ષણ અને સેવા કાર્ય સાથે જોડાઈ સત્કર્મને જીવનમાં આચરતા શ્રી ભગનભાઈ પટેલનું શિશુવિહાર દ્વારા અભિવાદન થયું. ભાવનગરની આલદે હાઈસ્કૂલના નિવૃત્ત આચાર્ય અધ્યાત્મ ભાર્ગના રાહભર શ્રી ભગનભાઈ આજીવન ખાદી વસ્ત્રમાં રહી સર્વોદય વિચારની

તન, મન અને ધનથી સેવા કરતા રહ્યા છે. જીવન સંધ્યાનાં આખરી પઢાવે સમાજ માટે પ્રેરણાદાયી શ્રી ભગનભાઈ પટેલનું સ્વામિની શ્રી સુલભાનંદાજુએ વડીલ વંદના અંતર્ગત સન્માન કર્યું, જે ગુજરાતનાં અનેક વડીલો માટે પ્રેરણાદાયી બને છે.

સન્માનિત શ્રી અરુણભાઈ જાનીનું અભિવાદન

ભાવનગર મહારાજા
સ્થાપિત સ્ટેટ બેંક ઓફ સૌરાષ્ટ્રનાં
જોનલ મેનેજર અને ૭૬ વર્ષની વધે
પણ બેડમિન્ટન, ડેરમ અને
સ્થિવમીંગમાં રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ
ભાવનગરનું નામ ઉજાગર કરનાર શ્રી
અરુણભાઈ જાની ભારતીય સંસ્કૃતિના
પ્રતિનિધિદ્રૂપ બની સેવા અને શિક્ષણ
ધર્મને હંમેશા અપનાવતા રહ્યા છે.

સરળ અને ભીતભાષી વ્યક્તિત્વને લીધે તેઓ વિદેશોમાં ફરી ભારતીય પરંપરાઓ અને અધ્યાત્મમભાવનો હંમેશા પ્રચાર કરતા રહ્યા છે. તહુપરાંત ભાવનગરની અનેક સેવા સંસ્થા ઉપરાંત સત્યસાંદી આરોગ્ય ધામ અને સ્વામીનારાયણ મંદિરનાં પુસ્તકાલયમાં સેવાર્થી શ્રી અરુણભાઈ જાની નવી પેઢી માટે પ્રેરણાદ્રૂપ રહ્યા છે. સ્વામિનીશ્રી સુલભાનંદાજુ દ્વારા તેમનું વિશેષ અભિવાદન તમામ વડીલો માટે પ્રેરણાદાઈ બને છે. સવિશેષ શિશુવિહાર શાળાના શિક્ષક તરફિ જીવનની કાર્યો સાથે ઘસાઈને ઉજળાં થનાર શ્રી અરુણભાઈ સમાજ માટે અનુકરણીય બન્યા છે, જેનું ગૌરવ છે.

સન્માનિત શ્રી નીતિનભાઈ પંચોળીનું અભિવાદન

મહાત્મા ગાંધીના ચિંતનથી પ્રेરિત શ્રી નીતિનભાઈ પંચોળી આજે ૭૮મા વર્ષે પણ દલિતો અને વંચિતોના શૈક્ષણિક વિકાસ માટે પ્રવૃત્ત છે. દાદા મનુભાઈ પંચોળી પાસે પી.ડી.સી. શિક્ષક તરીકે કેળવાયેલ ભાવનગર માટે ગૌરવ સમાન શ્રી નીતિનભાઈનું બાળવાર્તા

અને બાળ પુસ્તકોનાં વિતરણમાં અનન્ય પ્રદાન રહ્યું છે. પૂજ્ય મોરારિબાપુના સાનિધ્યમાં ભાવનગર જેલમાં ગાંધી દર્શનન વિસ્તારનાર નીતિનભાઈ આજે ભાવનગર જિલ્લા પેન્શનર મંડળના પ્રમુખ સ્થાને સતત સક્રિય રહી સમાજ ઉપયોગી રહ્યા છે. ત્યારે સ્વ. શ્રી નિર્મણભાઈ વડીલ વડીલ વંદના અંતર્ગત શ્રી નીતિનભાઈનું અભિવાદન ભાવનગર માટે ગૌરવરૂપ

સ્વામિનીશ્રી સુલલાનંદાજીનું પ્રેરક ઉદ્ઘોધન

શિશુવિહારના સ્થાપક પૂ. માનભાઈને વંદન. તેઓ પોતાની કર્તવ્યનિષ્ઠા તરફ ક્રોર હતા, પણ બીજા માટે કોમલ હણ્ય ધરાવતા હતા. તેમણે સેવેલા સિદ્ધાંતોને આજે સંસ્થા મૂર્તિમંત સ્વરૂપ આપી રહી છે.

આજના કાર્યકમનું સૂચયક શિર્ષક છે ‘સ્વસ્થ વૃદ્ધત્વ’. સ્વસ્થ એટલે જે વાસ્તવિક સ્વરૂપમાં આંતર-બાધ્ય રીતે ‘સ્વ’નું અવલોકન કરીને રિથર રહેતા હોય તે. જેમણે સંતોષકારક રીતે ગૃહસ્થધર્મ સંપત્તિ કર્યો છે અને હવે વાનપ્રસ્થ આશ્રમમાં પ્રવેશ્યાં છે તેઓ સ્વસ્થ હશે, સમાજ અભિમૂખ હશે. ઈંશ્વર ચિંતન કરતાં કરતાં બધા વળગણમાંથી મુક્ત હશે અને પોતાનાં કંતવ્યો સમુચ્ચિત રીતે પૂરાં કરતાં હશે તેમને માનસિક શાંતિ અવશ્ય મળશે. તમારાં શરીર પર પડેલી કરચલીઓ અનુભવની મૂડી છે. વૃદ્ધત્વ એ જીવંતતાની સમૃદ્ધિની નિશાની છે. આજ જેમનું સન્માન થઈ રહ્યું છું તે સૌને વંદન.

આપ સૌને નિરંતર માનસિક પ્રસન્નતા મળો તે માટેના કેટલાક માર્ગો મારે સૂચયવવા છે. (૧) પર્યાપ્ત ૮ કલાક ઊંઘ લેવી. રાત્રે વહેલાં નિદ્રાધીન થઈ જવું, જેથી સવારે વહેલા જાગી શકાય. ઉગતા શાંત સૂર્ય, બાળ રવિમાંથી મળતી ઉર્જા નવી શક્તિ અને ચેતના આપે છે. (૨) વધને અનુરૂપ નિયમિત હળવી કસરત કરવી. આવી ટેવથી શરીરના સાંધારોમાં લવચિકતા આવશે (૩) દરરોજ ઓછામાં ઓછું ૧ કિ.મી. ચાલવું, મોટી ઊંમરે સ્વાહેન્દ્રિય વધુ સતેજ થાય છે. તેથી આહારમાં સંયમ રાખવો. નિશ્ચિત સમયે માપસર હળવો ખોરાક લેવો. (૫) જે કોઈ હવા લેવાની હોય તે હિજના ઠંડા પાણી સાથે નહીં, હુંકાળા પાણી સાથે લેવી. (૬) મિત્રો સાથે હળવી ક્ષણો પસાર કરવી. કાળજી રાખીએ કે આપણા અહુકાર, અભિમાનનું પ્રગટીકરણ ન થાય. કોઈની ટીકા, નિંદા નહીં. (૭) બાળકોને પૂરતો સમય આપો. એમનામાં જિજાસાવૃત્તિ વિશેષ હોય છે. તેથી વાર્તા, કવિતા, સારાં અનુભવ-પ્રસંગો સંભળાવો. (૮) તમે જો બચત કરી હોય તો તે વાજબી વાપરવામાં કંજૂસાઈ કરો નહીં. કોઈના જન્મહિવસે બેટ આપો. જરૂરિયાત ધરાવતાને મહદુરૂપ થાઓ. (૯) તમે વડીલ છો પણ પરિવાર સમક્ષ ક્યારેય વડીલપણું દર્શાવો નહીં અને કોઈને સામેથી સલાહ ન આપો તેથી સન્માન જળવાશો. (૧૦) જીવનસાથી પતિ/પત્ની સાથે પર્યાપ્ત સમય વ્યતીત કરો.

આપ સહુ વડીલો આટલી મોટી સંખ્યામાં સતત ૩૦ વર્ષથી એકત્ર થતા રહો છો ત્યારે અંતમાં કહીશ, મિત્રો વૃદ્ધાવસ્થા એ જીવનના અંતિમ પડાવનું સૌંદર્ય છે, જે બાહીર નહીં, પણ નિજુ મનબૂધિ અને સ્વની સમજમાં ઘીલે છે, ત્યારે આ સૌંદર્યને તમે સ્વયં અનુભવો રૈવી અભ્યર્થના. વડીલ વંદના થકી શિશુવિહાર નવી-જૂની પેઢીના સમન્વયનું કાર્ય સતત ૩૧ વર્ષથી કરે છે, જે સમગ્ર સમાજ માટે પ્રેરણાધીં બને છે. સહુને ધન્યવાદ પ્રણામ. હરિ ઓમ.

-સંકલન: શ્રી પ્રવીણાંદ્ર ઠક્કર

શિશુવિહાર બાલભવન

નેશનલ બાલભવન હિલ્સી ખાતે ૧૩૩મી નેહુજુની જન્મજયંતિ નિમિત્તે રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમથી શિબિર તા. ૧૪ થી ૧૬ નવેમ્બર ૨૦૨૨ દરમિયાન યોજવામાં આવેલ 'સશક્ત ભારત' વિષયે આચ્યોજિત કાર્યક્રમમાં ભાવનગર જિલ્લાના પ્રતિનિધિ તરીકે શહેરની જાણીતી ભાળ વિકાસ સંસ્થા શિશુવિહારથી કરણ ઠાકોર, યશ પરમાર, દેવ ડાસી તથા વૈભવ મહ્કવાણાએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈને કાંકટ, ગેમ ઝેન, ડાન્સ, કિવિઝ, ચિત્ર જેવી પ્રવૃત્તિમાં સમગ્ર દેશના ભાળકો વર્ચયે પુરસ્કાર મેળવ્યો હતો. સવિશેષ શિશુવિહાર બાલભવનના વિદ્યાર્થીઓ અને ત્રણ શિક્ષકોએ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં સૌરાષ્ટ્રની ઓળખ ૨૫૦ કરતા કાર્યક્રમો પ્રદર્શિત કરી દેશભરમાં ભાવનગરનું નામ ઉજાગર કરેલ.

શિબિરાર્થી તરીકે વિદ્યાર્થીઓને હિલ્સી દર્શનનો લાભ મળ્યો હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંકલન તાલીમી શિક્ષક શ્રી કમલેશભાઈ વેગડ, શ્રી હીનાબુંધેન ભટ્ટ તથા શ્રી પ્રીતિભંન ભટ્ટનાં માર્ગદર્શન હેઠળ યોજાયું હતું.

શ્રી રસુભહેન પ્રેમશંકરભાઈ ભડ્ બાળકેળવણી કેન્દ્ર ઉપકમે બાળશિક્ષક તાલીમ

શ્રી મોંઘીબહેન બધેકા બાલમંદિર શિશુવિહારનાં ઉપકમે જાગૃત વાલી પ્રવૃત્તિ અંતર્ગત હિવાળીના વેકેશન દરમિયાન વાલીઓ માટે તારીખ ૧ થી ૧૨ નવેમ્બર સુધી બાલ ઉછેર વિશે તાલીમ કાર્યક્રમ ચોજાઈ ગયો.

સ્વ. શ્રી રસુભહેન પ્રેમશંકરભાઈ ભડ્ બાળ કેળવણી તાલીમ અંતર્ગત શિશુવિહાર ફીડિંગાળ અને બાલમંદિરના વાલીઓ માટેના આ કાર્યક્રમમાં ૩૬ વાલીઓ તેમજ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. પ્રેદેશ ઉપયોગ, બાળનાટક, બાળવાર્તા, કાશ્ટ તેમજ અભિનય ગીત વિષયે લગતા કાર્યક્રમો દ્વારા સ્વસ્થ બાળ ઉછેરમાં મા-બાપની ભૂમિકા અંગે પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ કાર્યથી વાલીઓ માહિતગાર કર્યા હતા. સર્વશ્રી પ્રવીણાભહેન બારભાયા, ધૈર્યભાઈ વ્યાસ, ધૂતિભહેન વ્યાસ, પ્રીતિભહેન ભડ્ તેમજ કમલાભહેન બોરીયાનાં માર્ગદર્શિન હેઠળ ચોજાયેલ શિખરના અંતે વાલીઓને ભાવનગર રાજ્વી કુટુંબની પ્રેરક ઉપસ્થિતિમાં પુરસ્કૃત કરવામાં આવ્યા હતા. નિયમિત રીતે અપાતા પોષક આહારને સાંકળી બાળકો સાથે રહી ચોજાયેલ ગ્રીજમ તાલીમ વર્ગનું સંકલન એક નવો

બાળનાટક તાલીમ

કાચ તાલીમ

શિશુવિહાર પરિવાર સાથે જન્મદિવસ ઉજવતા રાજીવી પરિવાર

ભાવનગરના રાજીવી પરિવારના સદસ્ય શ્રી ઈંદ્રરાજસિંહ ચુડાસમાચે પોતાનો ૩૦મો જન્મદિવસ શિશુવિહાર પરિવાર સાથે ઉજ્વયો. નીલમભાગ પેલેસ ભાવનગરના અતિથિ અને ખાસ લંડનથી પથારેલ શ્રી ઈંદ્રરાજસિંહ ચુડાસમાચે ડીડાંગણના વિદ્યાર્થીઓના વિશીષ્ટ સ્વાગત સાથે ભાવનગર મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજીની ચાહોને નિહાળી હતી. તેઓશ્રીએ ડિવાળીના વેંકેરન દરમિયાન યોજાયેલ વિવિધ તાલીમમાં ઉત્તમ દેખાવ કરનાર સ્કાઉટ વિદ્યાર્થીઓ તથા બાળ ઉછેરની વૈજ્ઞાનિક તાલીમ લેનાર વાલીઓને પુરસ્કૃત કર્યા હતા. સાથોસાથ ડીડાંગણનાં વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા પ્રસ્તુત વ્યાયામ અને આપણિ નિવારણનું નિર્ધારિત નિહાળું હતું. આ પ્રસંગે રાજીવી પરિવારે શિશુવિહારના ૨૦૦ બાળકોને સ્કૂલબેગ અને ભોજન આપીને પોતાનો જન્મદિવસ ચાદ્ગાર બનાવ્યો હતો. ભાવનગર મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજીની વિચાર ચાત્રાને ૮૪ વર્ષે કાર્યરત રાખનાર શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં પોતાનો જન્મદિવસ ઉજવનાર રાજીવી પરિવારને અભિનંદન

આદરણીય મોરારિબાપુના વરદ હસ્તે નગરપાલિકાની શાળાઓનાં બાળકોને સ્કૂલ કીટ વિતરણ તથા બાળ પુસ્તકાલય અર્પણ

સ્વ. શ્રી રસિકભાઈ હેમાજીની સહાયથી વર્ષ ૨૦૧૦થી ગ્રારંભાયેલ બાળ પુસ્તકાલય પ્રવૃત્તિ હેઠળ નગરપાલિકાની તમામ પ્રાથમિક શાળાઓમાં પ્રતિવર્ષ ૧૦૦ પુસ્તકો અને સામયિકોનું વિતરણ કરવામાં આવે છે. તેમ દરિયાકાંઠાનાં ૨૪ ગામડાંઓની પ્રાથમિક શાળાઓમાં આરોગ્ય તપાસ શિબિર વેળાએ શાળાના આચાર્યશ્રીને શિશ્યવિહાર બાળપુસ્તકાલય વિભાગ બાળકો અને શિક્ષકોનું વાંચન સમૃદ્ધ કરતા પુસ્તકો અર્પણ કરે છે. છેલ્લા ૧૨ વર્ષ દરમિયાન ૭૮ શાળા પુસ્તકાલયમાં ૬૩,૬૦૦ પુસ્તકો મૂક્નાર શિશ્યવિહાર બાળ પુસ્તકાલય દ્વારા ચેરમેન શ્રી શિક્ષણ સમિતિનું આદરણીય મોરારિબાપુના વરદ હસ્તે પુસ્તક સંપુર્ણી અલિવાદન થયું. બાળ પુસ્તકાલયના વિતરણ બાદ પુસ્તકોના વિષય વસ્તુ આધારે યોજાતી ચિત્ર સ્પર્ધા, વાર્તા કથન અને બાળકોએ દોરેલા ચિત્રોનાં કેલેન્ડર તૈયાર થતાં રહે છે, જે સંસ્થાની બાળ પુસ્તકાલય પ્રવૃત્તિની આગવી ઓળખ બને છે.

બાળ કેળવણી સાથે જોડાઈલ શિક્ષકો, શૈક્ષણિક કાર્ય ઉપરાંત પોતાના સામાજિક ઉત્તરદાયિત્વ પ્રત્યે જાગૃત રહે તે હેતુસર વર્ષ ૨૦૧૧થી નગરપાલિકાની શાળામાં ભાષ્યતા ૧૭૦૦ જરૂરિયાતમંદ બાળકોને સ્કૂલ કીટ વિતરણનું કાર્ય નિયમિત રીતે ચાલે છે. શાળાનાં ગ્રારંભ સાથે જ વર્ગ શિક્ષક, અન્ય રીતે સહાય ન મેળવી શકતા ગરીબ બાળકોને શિશ્યવિહારમાં મોકલે અને પ્રત્યેક બાળકને સ્કૂલ બેગ, કંપાસ સેટ, વોટલ બોટલ અને માપ

પ્રમાણે દીકરા-દીકરીઓને શુઝનું વિતરણ કરવામાં આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૨ના શૈક્ષણિક સત્ર પ્રારંભે સ્વામિનારાયણ કુંડળધામનાં પરમાધ્યક્ષ સ્વામીશ્રી જ્ઞાન જીવનદાસજી મહારાજની ૩.૧૧ લાખની સંમાનિત રાશિમાંથી શૈક્ષણિક સાધનોનું વિતરણ થયું. આદરણીય મોરારિબાપુના વરદ હસ્તે શાસનાધિકારીશ્રીનું સ્કૂલ કીટથી અભિવાહન થયું.

શ્રી સુધાબહેન કનુભાઈ શાહ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા દર્દીઓની આંખ તપાસ માટે Auto refractometerની લેટ

દર્દી હેવો ભવઃના શુભ સંકલપથી પ્રવૃત્ત શિશુવિહાર સંસ્થાને વર્ષ ૨૦૧૭માં શ્રી સુધાબહેન શાહનાં વરદ હસ્તે keratometerની ભેટ મળી અને સંસ્થાનાં સેવાભાવી કાર્યકરો દ્વારા વયસ્કો માટે ૩૩૫ શિબિરો, નગરપાલિકાની શાળામાં ભાણતાં બાળકોની આંખ તપાસ માટે ૭૬૬ શિબિરો તથા ૮૮ ગ્રામ શિબિરો થકી ૬૨,૩૨૩ દર્દીઓની આંખ તપાસ અને જરૂરિયાત અનુસાર ચેત્તમાં વિતરણ થયું છે. આદરણીય મોરારિબાપુની નિશ્રામાં ફરી શ્રી જતીનભાઈ કનુભાઈ શાહ

દ્વારા Auto refractometer (આંખ તપાસનાં આધુનિક મશીન) ની લેટ મળી છે, જે અભિવાહનને પાત્ર રહ્યું. શ્રી સુધાબહેન કનુલાઈ શાહ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટનો શિશુવિહાર સંસ્થા આભાર માને છે.

માતૃભાષા સંવર્ધન માટે સ્વ. શ્રી અનિલભાઈ શ્રીધરાણી પરિવાર દ્વારા અનુદાન

ગુજરાતી ભાષાની જાળવણી માટે સહૈવ આગ્રહી અને એક સારા વાયક સ્વ. અનિલભાઈ શ્રીધરાણી પરિવાર દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૭થી 'માતૃભાષા સંવર્ધન પુરસ્કાર' એનાયત થશે. શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં વર્ષ ૨૦૧૮થી યોજાતા સન્માન સમારોહ અંતર્ગત ડૉ. ઉમાકાંતભાઈ રાજ્યગુરુ (તળાજા), ડૉ. નિખિલભાઈ હેસાઈ (વડેદ્રા), ડૉ. નિરંજનભાઈ રાજ્યગુરુ (રાજકોટ) તથા શ્રી ઉદ્યભાઈ હેસાઈ (અમરેલી)ની માતૃભાષા ઐવાનાની વંદ્ના કરવામાં આવી છે. શિક્ષણ અને સેવાનાં સંસ્કારોથી શોભિત ભાવનગરથી યોજાતા આ ઉપકમને ટેકો કરનાર ડૉ. રાહુલ શ્રીધરાણીને આદરણીય મોરારિબાપુએ આવકારેલ.

- માનદાદાનું જીવન એટલે વેદ અને લોકનાં બે કિનારા વચ્ચે વહેતું ફકીરનું જીવન. ગીતાના યદ્વોને ચરિતાર્થ કરતો હાલતો ચાલતો પુણ્ય શ્વોક એટલે માનદાદા. સમાજે કોઈને ચમત્કારથી સંતનું બિરુદ્ધ નથી આપ્યું, અનાં ચરિત્રથી સન્માન આપ્યું છે. આવા ચરિત્રવાન સંત એટલે માનદાદા.

-મોરારિબાપુ

શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં યોજાયેલ વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ

• સુભિટોમો ડેમિકલ્સ ઇન્ડિયા લિમિટેડના ડી.જી.એમ. એચ.આર. શ્રી સત્તિપલાઈ મહેતા તથા તેમના ધર્મપતની શ્રી હર્ષાબિહેન મહેતા દ્વારા ૧૨ નવેમ્બરે વાનાણી હોલમાં સંગીત અને સ્નેહભોજનનો કાર્યક્રમ યોજાયો. જેમાં ઉપસ્થિત ૧૫૦થી વધુ સ્નેહિજ્ઞનોને શિશુવિહારની પ્રવૃત્તિઓથી અવગત કરવામાં આવેલ.

• શ્રી પુનિતભાઈ અંધારિયાના ઢિગદ્શન હેઠળ ૫૧મો ‘મેરે સુર મેરે ગીત’ કાર્યક્રમ ૧૩ નવેમ્બરે રંગમંચ પ્રસ્તુતિ પામ્યો. કરાઓકે ઉપરના જૂનાં હિન્દી દિવિમોનાં ગીતોને માણવા માટે ૨૦૦થી વધુ શ્રોતાઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

• શ્રી ભાવનગર મોચી કાતિ પંચ સમાજના તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને પુરસ્કૃત કરવાનો વિશિષ્ટ સમારોહ સંસ્થાના સર્વાંગી ભવનમાં યોજાઈ ગયો. આ પ્રસંગે ધોરણ ૧ થી અનુસ્નાતક કક્ષા સુધીના ૫૪૦ વિદ્યાર્થીઓને સંસ્થાના હોદ્દેફરોના વરદાહસ્તે સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રતિવર્ષ વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક વિકાસને બિરદાવતા જાતિજ્ઞનો અભિનંદનને પાત્ર છે.

• વર્ષ ૨૦૧૭ માં રૂ.૬૭ લાખના અનુદાનથી શિશુવિહાર સંસ્થામાં ફિલ્મિઓથેરાપી ક્લિનેસ સેન્ટરની પ્રવૃત્તિ સ્થાપિત કરનાર શ્રીમતી સૂરખાત્મકહેન ઈન્ફ્રાવદનભાઈ શેઠ તથા શ્રીમતી લીલાભહેન કનૈયાલાલ શેઠ પરિવારના કુદુંભીજનો શ્રી માનસીભહેન અને અપૂર્વભાઈ શેઠ તારીખ ૧૮ નવેમ્બરે ખાસ મુંબઈથી શિશુવિહારની મુલાકાતે પદ્ધાર્યા હતા. તેમજ અત્યંત સ્નોહ અને વિનભ ભાવે

સંસ્થાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓથી માહિતગાર થયા હતા. શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં તૈયાર થયેલ શ્રી શેઠ પરિવારન વેલનેસ સેન્ટરમાં પ્રતિવર્ષ લગભગ ૩૭૦૦ દ્વિદીઓ લાભાન્વિત થાય છે. તે પ્રત્યક્ષ જોતા હાતા પરિવારજનોએ આનંદની લાગણી વ્યક્ત કરી હતી અને ફિલ્મિઓથેરાપી ક્લિનેસ સેન્ટર માટે રૂ.૫૦,૦૦૦/-નું અનુદાન આપ્યું હતું.

• પ્રશાંતભાઈ ભદ્રના સંયોજન સાથે સૂર સંગમ આયોજિત સપ્તસૂરી સંધ્યાનો ૬૪મો ફિલ્મી ગીતોનો કાર્યક્રમ ૨૦ નવેમ્બરે પ્રસ્તુતી પામ્યો. ભારતીય સિનેમાની ચિર સ્મરણીય ચાદોને તાજા કરતા ગીતોને સાંભળવા માટે ઉપોથી વધુ સંગીત પ્રેમીઓ પદ્ધાર્યા હતા અને કાર્યક્રમને માણ્યો હતો.

• ભાવનગરના ગૌરવ સમાન નટરાજ કલા સંસ્થાનો ૧૩૭મો 'એક સાંજ આપની સાથે' (જૂના હિન્દી ફિલ્મી ગીતોનો) કાર્યક્રમ સંસ્થા રંગમંચ ઉપર યોજાઈ ગયો. ૪૦૦થી વધુ શ્રોતાઓએ ટળતી સાંજની હંડક સાથે સંગીતની લાઈવ પ્રસ્તુતી માણી હતી.

• સૌરાષ્ટ્રના જૂનાગઢ ખાતે ભવનાથ તળેટીમાં લીલી પરિકમામાં આવતા ૪ લાખથી વધુ શ્રદ્ધાળુઓ માટે ૧૫૦૦૦થી વધુ કાપડ થેલીનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું. ‘સ્વચ્છતા ભારત અભિયાન’ અંતર્ગત ગિરનારની પરિકમા માટે શિશુવિહાર સીવણ વર્ગની બહેનો

દ્વારા તૈયાર થયેલ ૧૫૦૦૦થી વધુ કાપડની થેલીનાં વિતરણને કોરેસ્ટ ડિપાર્ટમેન્ટ તથા સાધુ સંતોઓ આવકારદાઈ ગણાવ્યું હતું. હેવ ડિવાળીના બીજા દિવસથી શરૂ થયેલ લીલી પરિકમામાં શ્રદ્ધાળુઓ યાત્રા દરમિયાનની લોજન સામગ્રી પ્લાસ્ટિક બેગમાં સાથે લઈ જઈને દર વર્ષે ૨ ટનથી વધુ પ્લાસ્ટિક જંગલમાં વેરે છે. આથી પર્યાવરણને નુકસાન પહોંચતુ હોય છે. જેને ધ્યાનમાં રાખી ગીર જંગલમાં વન સંરક્ષણ અને વન્ય પ્રાણીઓના સ્વાસ્થ્ય માટે કાર્યરત Wildlife conservation ના સહયોગથી આ વર્ષે શ્રદ્ધાળુઓને પ્લાસ્ટિક બેગની જગ્યાએ શિશુવિહારની શ્રમિક બહેનોએ તૈયાર કરેલ ૨૦ દંચ × ૧૪ દંચની કાપડની થેલીઓનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. જેને પરિકમાના યાત્રાળુએ સહર્ષ સ્વીકાર્યું હતું.

(સૌજન્ય: ઇલાધાબ, રાજકોટ)

CSR અંતર્ગત

વાધ બકરી ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદનાં સૌજન્યથી
નગર પ્રાથમિક શિક્ષાગ સમિતિ સંયાલિત
પ્રાથમિક શાળાઓમાં સ્વાસ્થ્ય શિબિર

શિબિર નંબર	શાળા નંબર અને વિસ્તાર	આંખ તપાસ	હીમોગ્લોબિન તપાસ	સ્વાસ્થ્ય તપાસ
૧૦	૧૬	૨૨- મહિલા ટેલેજ	૪૦	૪૦
૧૧	૧૭	૨૦- મહિલા ટેલેજ	૪૦	૪૦
૧૨	૧૮	૨૮- રસાલા ટેન્પ	૪૦	૪૦
૧૩	૧૯	૨૪- સુભાષનગર	૪૦	૪૦
૧૪	૨૨	૩૦- નવાપરા	૪૦	૪૦
૧૫	૨૩	૭૨- ભરતનગર	૪૦	૪૦
૧૬	૨૪	૬૮- ગૌશાળા	૪૦	૪૦
૧૭	૨૮	૬૭- અભિલેશ	૪૦	૪૦
૧૮	૨૯	૭૩- સરદારનગર	૪૦	૪૦
(કુલ ૧૦૮૦)		૩૬૦	૩૬૦	૩૬૦

संचालक: श्री राजुभाई महवाणा

**WAGH BAKRI
FOUNDATION**

वाध बकरी फाउन्डेशन, अमदावादान सौजन्यथी

प्राथमिक शासाओमां प्राथमिक सारवार-आपत्ति निवारण तात्त्वीम

CSR अंतर्गत

शिविर क्रमांक	नवेम्बर तारीख	शासानुं नाम	तात्त्वीमार्थी संख्या
२१७ (२४)	१२	श्री आर.डे. धरशाणा	१५०
२१८ (२५)	१६	श्री आर.डे. धरशाणा	१५०
२१९ (२६)	२२	श्री अक्षया डेन्क्रवर्ती	३४०
२२० (२७)	२३	श्री धनश्यामनगर शाणा	३३५
कुल			८७५

संचालक: श्री हरेशभाई भट्ट

કાંઠા પિસ્તારનાં ગામડાંઓ માટે આરોગ્ય શિબિર

ભાવનગરનાં ખાડી પિસ્તારનાં અત્યંત પછાત ગામડાંઓમાં ગ્રામજનોનાં આરોગ્યની કાળજી લેતી નિરમા ઈંડસ્ટ્રિઝના સહયોગથી નવેમ્બર માસમાં (ગામ) ભડકલીભાડાં આરોગ્ય શિબિર યોજાયેલ, જેમાં ૨૬૨ દર્દીઓને નિધાન તેમજ જરૂરી હવા અને સારવાર આપવામાં આવી.

નવેમ્બર માસમાં યોજાયેલ શિબિરમાં ગામની ગ્રાથમિક શાળામાં

શિશુવિહાર સંસ્થાનાં બાળ પુસ્તકાલય અંતર્ગત ૧૦૦ પુસ્તકોનો સંપુર્ણ આચાર્યશ્રીને ભેટ સ્વરૂપે આપવામાં આવેલ. ભાવનગર જિલ્લાનાં ગામડાંઓના સ્વાસ્થ્યની કાળજી માટે વાધ-બકરી ક્ષાઉન્ટેશન દ્વારા મળેલ મેડિકલ વેનનાં વિશેષ સહયોગથી યોજાતા આરોગ્ય શિબિરોમાં ડૉક્ટરશ્રી અરવિંદભાઈ ત્રિવેદી, ટેકનિશિયન શ્રી રેખાબહેન, હીપાબહેન જોષી, શ્રી નિર્મોહીબહેન તથા નિરમા લિમિટેડનાં એચ.આર. ડિપાર્ટમેન્ટના શ્રી સુરેશભાઈ ધાંધલિયા અને ગામનાં સરંચય શ્રી જરીબહેન તથા આચાર્ય શ્રી દિનેશભાઈની ઉપરિથિતિમાં યોજવામાં આવેલ. કાર્યક્રમનું સંકલન શ્રી રાજુભાઈ મકવાણા તથા શ્રી હીનાબહેન ભર્ણ દ્વારા થયું હતું.

બાળ શિક્ષણ

શ્રી મોંદીભહેન બધેકા બાળમંદિર:

નવેમ્બર માસમાં શ્રી મોંદીભહેન બધેકા બાળમંદિરમાં બાળકોની સરેરાશ સંપ્રાય પ્રપ રહી હતી. માસ દરમિયાન બાળકોને હળવી રમત અને અંગ સ્વચ્છતા સાથે સાંકળવામાં આવ્યા હતા. માસમાં વિવિધ વસ્ત્રોનું પ્રદર્શન યોજવામાં આવેલ.

દાતા સર્વ શ્રી ચીમનલાલ રામજીભાઈ બદ્ધિયાણી, શ્રી જ્યોતિભહેન માધવાણી, ધીરજલાલ હેસાઈ, હસમુખભાઈ સરવૈયા, હસમુખભાઈ ગાંધી, નાથુભાઈ પ્રજાપતિ, કિરીટભાઈ મહેતા દ્વારા બાળકોને ભોજન આપવામાં આવેલ. ઉપરાંત તુ દાતાઓ દ્વારા નાસ્તો આપવામાં આવેલ.

૭૮માં અનુભવ તાલીમવર્ગ અંતર્ગત પાંચ બહેનોએ શ્રી ગ્રીતિભહેન ભડનાં માર્ગદર્શન હેઠળ સાધનકામમાં સ્વાચ પરિયય, રચના પેટી, જાનેન્દ્રિયની જાણકારી તેમજ હસ્ત ઉદ્ઘોગ તાલીમમાં મુગટ, માટીકામ અને શફફોથીની તાલીમ મેળવી હતી.

સંચાલક: શ્રી ઉધાબહેન રાહોડ, શ્રી અંકિતાભહેન ભડ
આરોગ્ય

રૂપર-એ તથા (રૂપર-બી)મો પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞ:

સ્વ. માતુશ્રી ભાગીરથીભહેન મનસુખલાલ આચાર્યની સ્મૃતિમાં જામનગર સ્થિત ડૉ. કે.એ.મ. આચાર્યના સૌજન્યથી શ્રી ભરતભાઈની ઉપસ્થિતિમાં શિશુવિહાર સંસ્થામાં રૂપર (એ)મો તેમજ સ્વ. રસિકલાલ છગનલાલ દ્વેની સ્મૃતિમાં શ્રી રાજેશભાઈ રસિકલાલ દ્વેના સૌજન્યથી રૂપર (બી)મો નેત્રયજ્ઞ તારીખ ૨૫ નવેમ્બરે શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં યોજાયો.

ગુજરાત અંધત્વ નિવારણ સોસાયટી તથા શિવાનંદ આઈ

હોસ્પિટલનાં સહયોગથી યોજાયેલ પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞમાં ૧૧૫ દર્દીઓની આંખ તપાસ વિરનગરના ડૉ. શ્રુતિબહુણની ટીમ દ્વારા કરવામાં આવી. લાભાન્વિત દર્દીઓને શિશુવિહાર પરિસરમાં ‘ડૉ. મીનાક્ષીબહેન ભરતભાઈ ગરીવાલા’ ભોજનાલયમાં સવારે ચા-નાસ્તો અને બપોરે ભોજન બાદ કેટ્રેક્ટ સર્જરી માટે ૨૨ દર્દીઓને એટેન્ડન્ટ સાથે ખાસ બસમાં વિરનગર લઈ જવામાં આવ્યા.

શિયાળાના ઠડા વાતાવરણમાં શરીરના રક્ષણ માટે ડૉ. કે.અમ. આચાર્ય તરફથી દર્દીઓને સોલાપુરી શાલ શ્રી ભરતભાઈની ઉપસ્થિતિમાં લેટ આપવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત સ્વ. રસિકલાલ દવેના સૌજન્યથી ૪૫રબી નેત્રયજ્ઞમાં ૧૫ દર્દીઓને તા.૨૮ નવેમ્બરે લઈ જવામાં આવ્યા હતા.

‘દર્દી હેવો ભવ:’ની ભાવનાથી વર્ષ ૧૯૬૮થી ચાલતા પ્રભુકૃપા નેત્રયજ્ઞમાં શિશુવિહાર સંસ્થાનાં તમામ કાર્યક્રમોએ સેવા આપી હતી.

સંચાલક: શ્રી દીપાબહેન જોશી

વયસ્કો માટે ૩૩૪મી દૃષ્ટિયકાસાગ્રી શિબિર:

સ્વ. શ્રી સુધાબહેન કનુભાઈ શાહ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટનાં સૌજન્યથી શિશુવિહાર દ્વારા યોગ્ય સેન્ટરમાં કમાક ૩૩૪ અન્વયે ૩ રવિવાર દરમિયાન શ્રી અંકિતાબહેન ભણ દ્વારા ૮૦ વયસ્કોને Auto Refractometer ઉપર આંખ તપાસ બાદ ચયંપાનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

સંચાલક: શ્રી દીપાબહેન જોશી

શ્રી સુશીલાભહેન રમણિકલાલ મહેતા મેડિકલ સેન્ટર:

નવેમ્બર માસમાં શ્રી સુશીલાભહેન રમણિકલાલ મહેતા મેડિકલ સેન્ટરમાં સોમવાર થી શુક્રવાર સાંજના ૪ થી ૬ દરમિયાન એલોપેથીની સારવારનો લાભ ૧૬૪૦ દર્દીઓએ લીધો હતો. મેડિકલ સેન્ટરનાં નિષ્ણાત ડોક્ટર દ્વારા જરૂરિયાત મુજબ દર્દીઓને નિઃશુલ્ક દ્વારા આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: ડૉ. અરવિંદભાઈ ત્રિવેદી

જીવન શિક્ષણ તાલીમાં:

ભાવનગરના સેવાભાવી યુવક મિત્રો દ્વારા શહેરના પ્રભુદાસ તળાવ તથા સુભાષનગર વિસ્તારની ઝૂપડપ્પણીના રર બાળકો માટે અ-વૈધિક તાલીમ આપવામાં આવે છે. મહિનાના ૨૨ દિવસ સાંજના ૬:૦૦ થી ૭:૩૦ દરમિયાન શિશુવિહાર પ્રાંગણમાં ૪૭ ગરીબ બાળકોને નાસ્તો, ગણન-વાંચન, કાફિટ અને રમત-ગમત પ્રવૃત્તિઓ સાથે જોડવામાં આવે છે. દ્રોપ નામની સંસ્થા થકી આ સેવાભાવી યુવકો એકલવાયું જીવન વ્યતિત કરતાં વડીલોને રાશનકીટ પહોંચાડી રહ્યાં છે.

ફિઝિયોથેરાપી તથા ફિટનેસ સેન્ટર:

શ્રી શેઠ પરિવાર પ્રેરિત ફિઝિયોથેરાપી સેન્ટરમાં સવારે ૬:૩૦ થી ૧૨:૩૦ તથા સાંજના ૪:૩૦થી ૭ દરમિયાન શરીરનાં વિવિધ હુંગાવાઓની સારવાર આપવામાં આવે છે. ડૉ. ધારણિબીબહેન ટક્કર તથા ડૉ. જાહનવીબહેનનાં કન્સલ્ટેશન હેઠળ નવેમ્બર માસમાં ૩૩૫ દર્દીઓએ સારવાર લીધી હતી, તેમ જ ફિટનેસ સેન્ટરમાં તૃબ્ધેનો તથા ૧ ભાઈ જોડાયા હતા.

સંગીત વર્ગ:

નવેમ્બર માસ દરમિયાન સંસ્થા સંગીત વર્ગમાં તૃ તાલીમાર્થિને સુગમ તથા કિંદમી ગિત-સંગીતની તાલીમ આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી નિશાભહેન બારૈયા

સંચાલક: શ્રી હેવુબાઈ મહેતા

જીવન શિક્ષણ (કૌશલ્ય તાલીમ)

કીડાંગણું-સ્કાઉટ તાલીમ

નવેમ્બર માસ દરમિયાન કીડાંગણમાં નિયમિત રીતે આવતાં તાલીમાર્થીઓની સંપદ્યા ૪૫ રહી હતી. માસ દરમિયાન ટેલિશેન, રન સ્ટોપ પ્રકારે સામુહિક રમતો રમાયવામાં આવી હતી.

સાંચ પ્રાર્થના સમયે બાળકોએ ટુકડીમાં રહી પ્રાર્થના ધૂન, સમૂહગીત, હૃષનાદો કર્યા હતા. તેમજ કીડાંગણ તાલીમાર્થી શુભમૂલાર્થીનો જન્મદિવસ પણ પ્રસાદ-સમૃતિ બેટ સાથે ઉજવાયો હતો.

શિશુવિહાર ઓપન ટુપના સ્કાઉટ માસ્ટર શ્રી હરેશભાઈના જીવન જન્મદિવસ નિમિતે બાળકોને નાસ્તો આપવામાં આવ્યો. તેમજ શ્રી નીરવ હસમુખભાઈ ગાંધી તરફથી ભોજન તથા સંસ્થા કાર્યક્રમ ક્રમલેશભાઈ અને પંકજભાઈ તરફથી નાસ્તો આપવામાં આવેલ.

દિવાળી વેદેશનના સમયના સદાઉપયોગ તરફિ તા. ૧ થી ૪ નવેમ્બર ૨૦૨૨ દરમિયાન શિશુવિહાર કીડાંગણના વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્કાઉટ તાલીમ કેમ્પ યોજવામાં આવ્યો. બાલદેવવનમાં છાવણી નાખીને યોજાયેલ શિયરમાં સ્કાઉટ પરિયય, બહીસ સંદૂચ, થોક, ભૂમિ સેક્ટ અને સ્કાઉટ ધવજ, સ્કાઉટ ગણવેશ પ્રકારની તાલીમમાં ભાગ લઈને પ્રથમ સોપાન ઉત્તીર્ણ કરેલ.

તારીખ ૨૪ નવેમ્બરે સંસ્થાની પ્રથમ ટુકડીના વિદ્યાર્થી અને છેદલા ૨૨ વર્ષથી અમેરિકામાં સ્થાયી થયેલ શ્રી જનુભાઈ ભંડ સાથે તાલીમાર્થીઓએ અમેરિકાની વાતો જાણીને આનંદ માણ્યો હતો. **સંચાલક:** શ્રી ક્રમલેશભાઈ વેગડ

મહિલા ઉત્કર્ષ અને વ્યાવસાયિક તાલીમ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંનેકર ઓપન યુનિવર્સિટી ડિસ્ટન્સ લર્નિંગ સેન્ટર દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત જ્યોતિમંડળ મહિલા સીવણ તાલીમ:

નવેમ્બર માસ દરમિયાન

સીવણ તાલીમ વર્ગમાં બહેનોની સંખ્યા ૧૨ રહી હતી. જેમાં તાલીમાર્થી બહેનોને વિશેષ રીતે સાડીના શીલ-છેડા કરાવવાની તાલીમ આપવામાં આવી હતી.

સંચાલક: શ્રી ગુલાબભા ગોહિલ

સ્વ-રોજગાર સહાય

• મહિલા સશક્તિકરણ અંતર્ગત શ્રી ઈન્દ્રાભહેન માનભાઈ ભદ્રનાં માર્ગદર્શન હેઠળ સંસ્થાની સીવણ તાલીમાર્થી બહેનોએ વર્ષ દરમિયાન બટવા, પર્સ, કુશાન કવર, બેઝશીટ, ગૌમુખી તૈયાર કરી રૂ. ૩.૧૫, ૫૭૫/- પારિશ્રમિક તરીકી મેળવ્યા છે. શુભ પ્રસ્તગોએ લેટ, પ્રસાદ મૂકવા માટે અત્યંત સુંદર નમૂનાઓ તૈયાર કરનાર તથા શ્રમિક બહેનોની રોજગારી માટે નમૂનાઓ ખરીદનાર નાગરિકોને અભિનંદન.

સંપર્ક નં. ૯૪૦૮૮૦૫૨૧૬

કમ્પ્યુટર શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ:

શિશુવિહાર સંસ્થામાં સ્વ. કાળીદાસભાઈ વળિયા પરિવારની સહાયથી ચાલતા કમ્પ્યુટર શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ અંતર્ગત કમ્પ્યુટર બેઝિક કોર્સમાં અનુભવ વર્ગની પાંચ બહેનો શિક્ષણ મેળવી રહ્યાં છે.

દિવ્યજીવન:

શિશુવિહાર દિવ્યજીવનની પ્રાર્થના માસનાં પ્રત્યેક શુક્રવારે સાંજે ૬ વાગે યોજાય છે. જેમાં જિજાસુ સાધકો ભાગ લે છે. ઓક્ટોબર માસની રેખીએ પૂજય સ્વામી ચિહાનંદજી મહારાજની પાદુકાપૂજનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો.

સંચાલક : શ્રી કમલેશભાઈ વેગા

- શ્રી ઈન્દ્રાભહેન ભડ

મનોરંજન:

બાળમંહિર અને શાળા-કોલેજનાં વિદ્યાર્થીઓ માટે ૭ વિવિધ પ્રકારોમાં ૮૪ પોશાક સંસ્થાનાં મનોરંજન વિભાગમાંથી સાંજનાં ૪:૩૦ થી ૭:૩૦ દરમિયાન મળી શકે છે. નવેમ્બર માસ દરમિયાન બે સંસ્થાએ મનોરંજનના પોશાકનો લાભ લીધો હતો.

સંચાલક :શ્રી દ્વાબહેન ગોહેલ

હસ્ત ઉદ્યોગ કાર્યશાળા:

બાળકો તેનાં શારીરિક વિકાસ સાથે સર્જનશીલતાનો આનંદ લઈ શકે તે માટે શ્રી મીનાબહેન પ્રસોદ્યદ્ર હેમાણી કૌશલ્ય તાલીમ કેન્દ્રમાં પ્રત્યેક શનિવારે સાંજે ૫ થી ૬ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને જીવનશિક્ષણ તાલીમ આપવામાં આવે છે. સપેન્ન્બર માસમાં પ્રવૃત્તિ ક્રમાં ૧૫૩ થી ૧૫૪માં કાપડની દોરી વણીને તેમાંથી ન્યુઝેપેપર હેગલર, તેમજ જૂના પાઉડરના ડગનાને સુશોલન કરવાની તાલીમ આપવામાં આવી. જેમાં ૮૦ સ્કાઉટે ભાગ લીધો હતો.

તાલીમી સંચાલક :શ્રી પ્રીતિબહેન ભદ્ર

તાલીમ:

પ્રા. ડૉ. નેહલભાઈ ત્રિવેદીના માર્ગદર્શન હેઠળ શિશુવિહાર સંસ્થાનાં વિભાગીય સંવાહકોની બેઠક તારીખ ૮ નવેમ્બરે યોજાયેલ, જેમાં માસ દરમિયાનના નિયત કાર્યો તથા આયોજિત કાર્યો પૈકી બાકી રહેલ કાર્યોનું મૂલ્યાંકન તેમ જ ડિસેન્બર માસના સંસ્થાગત કાર્યો અંગે કાર્યકરો સાથે ચર્ચા કરવામાં આવી.

સંચાલક: શ્રી હીનાબહેન ભદ્ર

માંદગી સાધનસહાય:

માંદગીવશ હંગામી ધોરણે હ્યાયોને ઉપયોગી બનતાં સાધનો શિશુવિહાર સંસ્થામાંથી ૩૦ દિવસ ભાટે નિયત ડિપોઝિટ્થી આપવામાં આવે છે. નવેમ્બર માસ દરમિયાન સ્વ. કૂલયંદ્રભાઈ પી. તંબોળી ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા ઉપલબ્ધ સાધનોનો ૬૬ હ્યાયોએ લાભ લીધો હતો.

સંચાલક: શ્રી અનિતભાઈ જોશી

આરોગ્યવર્ધક ઔપધિ પીણું:

શ્રી નિશીથભાઈ મહેતાના સહકારથી ચાલતા આરોગ્યવર્ધક ઔપધિ પરબમાં સાંજનાં ૫:૩૦ થી ૬:૩૦ દરમિયાન ઉકાળો મળે છે. ચુઝ એન્ડ શ્રો કપમાં આપવામાં આવતાં અને શરીરની ઈભ્યુનિટી વધારવાના ઉપાય સ્વરૂપે આ સેવાનો લાભ ૧૯૮૦ નાગરિકોએ લીધેલો.

- સંચાલક: શ્રી નરસિંહભાઈ મકવાણા

બાલદેવ વન:

નવેમ્બર માસ દરમિયાન શ્રી તદ્વપાનંદ બાલદેવવન તથા એક્સેલ કોપ ડેર લિ. પ્રેરિત 'નોલેજ પાર્ક'માં ઉંડ બાળકો પોતાના વાલી સાથે રમવા આંદ્યાં હતાં. અંગણવાડી કેન્દ્ર નં. ૫૪૭ના ૪૫, કેન્દ્ર નં. ૫૫, કેન્દ્ર નં. ૬૦ના ૬૬, કેન્દ્ર નં. ૬૧ના ૩૦, નાઈસ પ્રાયમરી સ્કૂલના ૧૭૩ તેમ કુલ ઉંડ બાળકોએ મુક્ત મને રમી આનંદ માણયો હતો. બાલદેવવનમાં રમવા આવતાં તમામ બાળકોને સંસ્થા તરફથી 'બાળ આરોગ્ય સૂત્ર' પુસ્તિકા લેટ આપવામાં આવેલ.

સંચાલક: શ્રી હીનાબહેન ભં

સંસ્કાર સાહિત્ય પ્રકાશન

શ્રી ગોખલે શાન મંદિર પુસ્તકાલય-શિશુવિહાર

સંયોજન: રાજા રામભોલન રોય કાઉન્સિલ

નવેમ્બર માસમાં ૩૦ વાચક સભ્યોએ ૬૦ પુસ્તકો વાચ્યાં હતાં.

સંસ્થા પુસ્તકાલયમાં લેટ સ્વરૂપે મળેલાં પુસ્તકો, જેનો સાબાર સ્વીકાર છે.

બાબો બોર બાંટતા, બાપુના મુખે બાપુની વાત, ચુવાનીને બાપુનું આહવાન (શ્રી ઈશ્વરભાઈ પરમાર), રામકથા (૬ નંગા), શિક્ષણ સૂરજનું સંતાન (શ્રી ચિત્રકુટધામ દ્રુસ્ટ), બાળકને બાપુનું વહાલ (શ્રી મીનાબહેન), ૭૫ પુસ્તક (શ્રી જીતુભાઈ પંથ્યા), સ્પર્શ ફૂલોનો: ૨ પુસ્તકો (શ્રી પંકજભાઈ ચૌહાણ), મનહંસા મોતી ચરો (કુસુમ પ્રકાશન), શ્રી વાસુદેવ સ્માર્ત (શ્રી રમણિકભાઈ આપડિયા)

બુધસભા:

૧૯૮૦થી અવિરતપણે ચાલતી બુધસભાની ૨૨૦૭મી બેઠક તારીખ રનવેમ્બરે યોજાઈ. શ્રી જ્યેશભાઈ લઘુના સંચાલનમાં ૧૮ કવિ-કવચિત્તીઓએ સ્વ-રચનાઓનું પઠન કરેલ. માસના બીજા બુધવારે અવસર અભિવ્યક્તિ અંતર્ગત શ્રી હર્ષબહેન ચૌહાણના સંચાલનમાં ૨૨ કવિ ભિત્રોએ પોતાની સ્વ-રચનાઓનું પઠન કરેલ. માસના ત્રીજા બુધવારે ગુજરાતના જાણીતા કવચિત્તી શ્રી નહાબહેન પુરોહિતના સંચાલનમાં યોજાયેલ બુધસભામાં ૧૫ રચનાકારોની પ્રસ્તુતી થઈ હતી. નવેમ્બર માસના કવિ વિરોષમાં મુખ્યથી શ્રી

સંચાલક : શ્રી હીનાબહેન જોષી

દિલીપભાઈ જેવેરી પધાર્યા હતા. શ્રી તખ્તસિંહભાઈ પરમારના જન્મદિવસ પ્રસંગની બુધસભામાં પધારેલ કવિશ્રીનું અભિવાદન શ્રી જ્યેશભાઈ ભટ તથા પ્રા. ડૉ. મહેન્દ્રસિંહ પરમાર દ્વારા થયું હતું. આ ઉપક્રમે બુધસભાના ૧૦ કવિઓને પણ પોતાની રચના વાચવા નિમંત્રણ મળેલ. માસના અંતિમ અને પાંચમાં બુધવારે યોજાયેલ મુશાયરામાં કવિ સર્વ શ્રી આશિષ ગઠવી, જગતભાઈ ભટ, પારુલ ખખખર, જ્યેન્દ્રભાઈ જોષી સાથે ૧૬ રચનાઓ રસપ્રદ રજૂ થઈ હતી. તારીખ ૩૦ નવેમ્બરે બુધસભાના વરિષ્ઠ કવિ ડૉ. નદુભાઈ પેડેયા દ્વારા ૨૨૧૧મી બેઠકનું સંચાલન રહ્યું. નવેમ્બર માસની પાંચે બુધસભામાં ૭૭ રચનાઓનું પછન તથા ઉપસ્થિત મહેમાન કવિઓની અભિવ્યક્તિ રસપ્રદ રહી હતી.

સંચાલક: શ્રી દીપાબહેન જોશી

પ્રચાર-પ્રસાર

**નવેમ્બર માસમાં પંચવર્ષીય લવાજમ રૂ.૨૫૦/-ભરી
સભ્ય થનાર મિત્ર**

શ્રી ભાનુભહેન શેઠ-ભાવનગર, શ્રી ગુજરાત નઈ તાલીમ સંધ-અમદાવાદ, ડૉ. રાજેન્દ્રભાઈ ખીમાણી-અમદાવાદ, શ્રી સાંવરિયા કેમિકલ્સ લિમિટેડ- ભાવનગર, ડૉ. રજનીકાંતભાઈ ઠક્કર-ભાવનગર

સંચાલક: શ્રી દ્વારાબહેન ગોહેલ

અખભાર તથા ટેલીવિજનમાં શિશુવિહાર

રાજ્યનાં વિવિધ ૨૬ ગુજરાતી અખભારેમાં સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓની નવેમ્બર માસમાં ૧૬૦ પ્રેસનોટ પ્રકાશિત થઈ હતી. તથા ૫ ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયામાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.

નવેમ્બર માસમાં સંસ્થાનાં ફેસબુકનાં followersની સંખ્યા ૪૬૦૦ અને ઈન્સ્ટાગ્રામનાં followersની સંખ્યા ૫૦૫ રહી હતી.

સંચાલક: શ્રી અનિલભાઈ બોરીચા

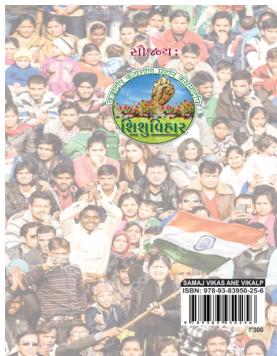
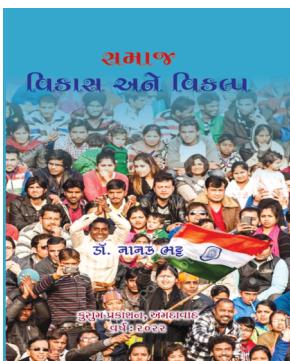
• સહભાવભરી સ્વૈચ્છિક સહાય • સંસ્થા સૌનો હાદિક આભાર માને છે

• સહભાવભરી સ્વૈચ્છિક સહાયનાં દાતાશ્રીઓ •

2,70,000.00	ડૉ. રાહુલભાઈ એ. શ્રીધરાણી	માતૃભાષા સંવર્ધન
75,000.00	શ્રી જીતન્દ્રભાઈ મનસુખલાલ વણજારા	સર્વાંગી વિકાસ સહાય
51,000.00	શ્રી જયશ્રીભહેન પી. શેઠ	શિક્ષિયોથેરાપી સહાય
25,252.00	શ્રી બાલકૃષ્ણ જી. પંડ્યા	શૈક્ષણિક સહાય
25,000.00	શ્રી વસંતરાય ડે. શાહ	કન્યા ડેળવણી
25,000.00	શ્રી કિરણભાઈ એ. પેટેલ	સર્વાંગી સહાય
21,000.00	શ્રી નિશાભહેન જ્યેશભાઈ ભાવીશી	નાગરિક સન્માન
20,000.00	શ્રી રાજેશભાઈ રસિકલાલ ઠવે	નેત્રયજી
18,700.00	શ્રી ચુડાસમા સાહેબ	સર્વાંગી સહાય
10,000.00	ડૉ. તુચ્છિતા જશવંતરાય શાહ	બાલદેવન સહાય
5,000.00	શ્રી નિપુર્ણભાઈ ઘોણકિયા	પોષક આહાર
5,000.00	શ્રી સુધાબહેન કનુભાઈ શાહ	દૃષ્ટિ ચકાસણી
5,000.00	શ્રી હસમુખભાઈ એમ. ગાંધી	પોષક આહાર
5,000.00	શ્રી અમુભાઈ પી. રવાજી	શૈક્ષણિક સહાય
3,000.00	શ્રી સંકિત વિજયભાઈ ભંડ	સર્વાંગી તાલીમ
3,000.00	શ્રી નિરવભાઈ એ. શાહ	પોષક આહાર
2,500.00	શ્રી મીરા શ્રદ્ધાભહેન કાબરિયા	નાગરિક સન્માન સહાય

શુભેચ્છકો લખે છે

• ડૉ. વિદ્યુતભાઈ જોપી (પૂર્વ ઉપકૂલપતિ, ભાવનગર યુનિવર્સિટી)

વ્યક્તિ જે કાર્ય સાથે સંકળાયેલ હોય છે તે અંગેના વિચારો સ્વાભાવિક રીતે જ કરતી હોય છે. એક શિક્ષક ડેમ ભાણાવવું, એક વકીલ ડેમ દલીલ કરવી કે એક પોલીસ ગુનેગારને ડેમ પકડવો, તે અંગેના વિચારો કરે જ

છે, જો વિચાર ન હોય તો કાર્ય જ ન થાય, પરંતુ સામાજિક વિચાર અને વ્યક્તિની કામગીરીના વિચારોમાં ફેર છે. પોતાના કામ અંગે વિચારનાર વ્યક્તિ પોતાના સંદર્ભમાં વિચારે છે, જ્યારે સામાજિક વિચારકો કેવો સમાજ બનાવવો છે તે અંગે વિચારે છે. ડૉ. નાનક ભટ્ટ અગાઉના પોતાના પુસ્તકોમાં વિકાસની તરાહ કેવી હોવી જોઈએ તે અંગે લાખવામાં સક્ષળ થયા છે. કર્મશીલતાના ૪૦ વર્ષના અનુભવ સાથે ડૉ. નાનક ભટ્ટ હવે ટકાઉ વિકાસની ઘેવના અંગે પુસ્તકમાં પોતાના વિચારો રજૂ કરે છે. આ પુસ્તકમાં તેમના ૬૦-૬૨ જેટલા લૈખોનો સંગ્રહ છે. સ્વાભાવિક જ છે કે તેમના આ વિચારો તેમના અનુભવસિદ્ધ છે.

ડૉ. નાનક ભટ્ટ શિશુવિહાર સ્થાપિત ભાવનગર વૃદ્ધાશ્રમ ચલાવવામાં સંકળાયેલ રહ્યા છે આથી વૃદ્ધાશ્રમોને તેઓ જરૂર સર્વીકારે છે અને વૃદ્ધાશ્રમો કેવી રીતે વૃદ્ધોને ગુણવત્તાવાળું જીવન આપી શકે અને આજના સમયમાં વૃદ્ધાશ્રમો કેવી રીતે અનિવાર્ય બની ગયા છે તેની વાત કરે છે.

નાનપણથી જ સ્કાઉટ પ્રવૃત્તિ સાથે જોડાયેલ, તેથી તેનો અભ્યાસ પૂર્ણ ઈતિહાસ નોંધે છે. સનતભાઈની સંરથા શ્રમિક વિકાસ સંસ્થાનમાં નિયામક રહી વિકાસકામો કર્યાં. તેથી નમદા જમીન સંપાદન અને પુરંવસન તથા કુંગળી ઉગાનાર ખેડૂતોની વ્યથાની વાત કરે છે. બાળકોનું શિક્ષણ સાંચું હોય તો સારા નાગરિકો ઘડી શકાય તેવી માન્યતાને આધારે તેઓ શિક્ષણ અંગે પણ પોતાની કલમ અજમાવે છે. પુસ્તકના લેખોમાંથી ધારણાખરા સ્વસ્થ સમાજ ઘડતર અંગે છે. આવું જ તેમના માતૃભાષા પ્રેમ વિશે કહી શકાય. માતૃભાષાનો જ્યકાર થાય તે માટે તેઓ ગુજરાતી પુસ્તકો આપવાનું કામ પણ કરે છે. સાથોસાથ વધતા અંગેજુ માધ્યમ અંગે ચિંતિત છે.

વિકાસ અને ટકાઉ વિકાસ એ તો તેમનો પ્રિય વિષય છે. લોકશાહી વિકસિત થાય, સાથોસાથ મૂડીવાદ આવે તેની સામે તેમને વાંધો નથી, પરંતુ અ મૂડીવાદ પર માનવીય મૂઢ્યોનો ઢોળ ચંદેલો હોવો જોઈએ તેમ તેઓ માને છે. આથી જ તો વિકાસ કેવો હોવો જોઈએ તેની ચર્ચા સીધી અને આડકતરી રીતે અનેક લેખોમાં લાવે છે. અહીં ગરીબો અને શ્રમિકોનું શોષણ ન થાય અને દરેકને સામાજિક ન્યાય મળી રહે તથા સંશોધનોનું પણ સંવર્ધન થાય તેવા સંપોષિત એટલે કે ટકાઉ વિકાસની તેમની વિચારધારા સ્પષ્ટ હેઠાઈ આવે છે. કુસુમ પ્રકાશન દ્વારા પ્રકાશિત તેમના પુસ્તક સમાજ વિકાસ અને વિકલ્પમાં તેમના વિવિધ લેખોમાં આવતું વિષયવૈવિધ્ય એ તેમના અનુભવ વૈવિધ્યનો પડધો પડે છે. રીલાયન્સ, ઈન્ડિયન

પેટ્રોકેમિકલ્સ અને એક્સેલ જેવા મોટા ઉધોગોમાં સામાજિક જવાબદારી ઉપરાંત નર્મદા પુનર્વસન, ભાલવિકાસ, હુંગળી ઉગાડનાર ઐડૂતોની મંડળીની કામગીરી પછીથી પોતાની સૈચિછક સંસ્થા બનાવી ગ્રામ વિકાસના પાયાના કામ યોજ્યા, સૌરાષ્ટ્ર મૈત્રીમંચ બનાવી વિવિધ સૈચિછક સંસ્થા સકલનની જવાબદારી, શ્રીએ જર્નાલિઝમાં તેમની રૂચિ છે અને આ બધાને અંતે શિશુવિહારની પ્રવૃત્તિઓ સંભાળવાની કામગીરીએ તેમને બહુમુખી સામાજિક કાર્યકર બનાવી હીધા છે.

સૈચિછક સંસ્થાઓ તો ઘણા લોકો ચલાવે છે, પરંતુ સાથે-સાથે વિચાર ઘડતરનું કામ બાહુ ઓછા લોકોએ કર્યું છે. તેવી જ રીતે સૈચિછક સંસ્થામાંથી રાજકરણમાં કે વ્યવસાયમાં કૂદકો મારનાર પણ ઘણા છે, પરંતુ આ તમામ આકર્ષણીય નાનકભાઈ પર રહી શક્યા અને એક સુંદર વિચારપ્રેરક પુસ્તક આપી શક્યા તેનો આનંદ છે.

ગુજરાતમાં શૈલીકારોને ઘણીવાર આપણે વિચારકો તરીકે ઓળખીયે છીએ. શબ્દવૈભવ, ચમત્કૃતિ, જોડકણાં કે સુવાળા સંબંધો અને ધર્મની પોથીમાંથી વાતો કરનાર શરૂમાં વાંચવા ગમે છે, પરંતુ વાંચી લીધા પછી લાગે કે તેમાંથી મનોરંજન સિવાય કશું જ પ્રાપ્ત નથી થતું. કારણ કે, તેવા શૈલીકરણના વિચારો વૈજ્ઞાનિક નહીં, પરંતુ ઉપહેશાત્મક હોય છે. શિશુવિહાર સામયિકના તંત્રીશ્રી નાનકભાઈ આવા શૈલીકાર ન બન્યા અને તેમણે પોતાના લેખોમાં તાર્કિક વિચારતત્વને મહત્વ આપ્યું તે તેમના પુસ્તકનું વિચારમૂલ્ય વધારે છે. જ્યારે જ્યારે વિકાસની દિશા, ગતિ અને ગુણવત્તાની ચર્ચા થશે ત્યારે આ પુસ્તક કામ લાગશે.

ડૉ. નાનક ભટ્ટનું સમાજ ચિંતન અગાઉ ‘વિકાસની ઓજ’ ભાગ ૧ થી તૃ ‘આરપાર’ અને ‘વિકાસની વાત’ નામના પુસ્તક સ્વરૂપે જાણીતું બન્યું છે. તેમના વિવિધ અભિવાર અને સામયિકોમાં પ્રકાશિત લેખો આ પુસ્તકમાં એક વિચારહેઠળપે પ્રાપ્ત થાય છે, જે સમાજકાર્ય સાથે જોડાયેલ મિત્રો માટે માર્ગદર્શક બનશે.

• શ્રી કિરીટભાઈ દવે (યુ.એસ.એ.)

પૂજ્ય માનભાઈ દ્વારા શરીર કરાયેલ ઘણી શ્રેષ્ઠ પ્રવૃત્તિઓ પૈકીની શ્રી નિર્મણભાઈ ન્યાલયંદ વડીલ વડીલ વંના પ્રવૃત્તિ આજે ૩૧ વર્ષે પણ સરસ રીતે ચાલી રહી છે. તે આનંદ અને ગૌરવની બાબત છે. આ માટે સંસ્થા કાર્યકરોની ટીમને અભિનંદન. મારી શુભેચ્છા અને સહૃદીલોને ઓળખ આપતા આઈકાઈનું સ્નેહ સંભારણું સ્વીકારશો.

• શ્રી ઈલાબહેન મહેતા (વડોદરા)

બહુ ઉમદા કામ કરી રહ્યા છો તમે. કદાચ ગુજરાતમાં આવી કોઈ સંસ્થા નહીં હોય જે લોક કલ્યાણના આવા સામાજિક કામ કરતી હોય. પૂજ્ય માનભાઈના આશીર્વાદ અને તેમનો પ્રભાવ શિશુવિહાર પર હંમેશા રહ્યો છે અને તમને આવા સુંહર કામો કરવા માટે પ્રેરતા રહેશે. સહુને ખૂબ અભિનંદન.

• ડૉ. નીલાબહેન ઓઝા (અધ્યક્ષ: ભાવનગર વૃદ્ધાશ્રમ)

ભાવનગર વૃદ્ધાશ્રમની શરાંબાત પૂજ્ય માનભાઈ ભાઈ-શિશુવિહાર દ્વારા થઈ તેઓ એક વાખત જાડીઓ કાપતાં પડી ગયા અને પગે ફેંકયા થયું એ પછી પથારીમાં સૂતાસૂતા તેમને વિચાર આવેલો કે જ્યારે વૃદ્ધાવસ્થા આવે અને વ્યક્તિને કોઈ મદદગાર ન હોય તો શું થાય? આ જ વિચારે તેમણે ભાવનગરમાં એક વૃદ્ધાશ્રમ શરૂ કરવાનું વિચારેલું અને આજે ભાવનગરમાં એક નહીં પણ બે વૃદ્ધાશ્રમ છે તેમ સમાજની બધલાતી જરૂરિયાતોને લક્ષ્યમાં રાખી વૃદ્ધજન સન્માનનો કાર્યક્રમ ૩૧ વર્ષ પહેલા શરૂ કર્યો જે એક વ્યક્તિની દીર્ઘ હૃળિને વ્યક્ત કરે છે. પ્રણામ.

• શ્રી સીતારામભાઈ (એકસેલ પરિવાર, ભાવનગર)

શિશુવિહાર સંસ્થા પ્રત્યેની લાગણી હજારો માનવીઓનાં હઠયમાં બિરાજમાન છે. કોઈ શાન્દ્હો દ્વારા, તો કોઈ મનમંહિરમાં, તો કોઈ તન, મન, ધનથી નિસ્વાર્થભાવે રાષ્ટ્રીય પ્રેમ અને સાચી સહભાવના માટે કાર્ય કરતી સંસ્થાઓ પ્રત્યે આદરભાવ વ્યક્ત કરે છે. આપશ્રીઓ, મારા જેવા નાના કર્મચારીઓની હફ્યગત વાતને શિશુવિહાર સામયિકમાં સ્થાન આપ્યું છે તે માટે આભાર.

• શ્રી શાંતિલાલભાઈ ગઠિયા (વડોદરા)

શિશુવિહારના સ્થાપના દિવસે શુલેચ્છા, શુભ જન્મદિન, તવ શુભ જન્મદિન શાંતિ, પુણિ, તૃપ્તિ પ્રાપ્ત હો તુજને, વૃદ્ધિ, સમૃદ્ધિ, સિદ્ધિ પ્રાપ્ત હો તુજને, શુભ જન્મદિન, તવ શુભ જન્મદિન.

• શુભયંતક: ભાવેણા વાસીઓ (ભાવનગરના નાગરિકો)

બહુજન હિતાય, બહુજન સુખાય પ્રકારે સારા ભાવેણાના બાળકો, ચુવાનો, વડીલો, સંગીત પ્રેમીઓ, સાહિત્યકારો, ફરીઓ દરેકની વર્ષોથી નિઃસ્વાર્થ સેવા થઈ રહી છે. શિશુવિહારમાં કર્મનિષ્ઠાની પ્રબળ ઉર્જા સાથે જન સેવાના નક્કર સંકલ્પ દ્વારા માનવજાતના વિકાસનો નવતર ચીલો ૮૩ વર્ષથી ચાલે છે. પ્રભુને નૂતન વર્ષે પ્રાર્થના કે આપ સર્વ કાર્યકરોને તંદુરસ્ત રાખે. સહાય સ્વસ્થ રાખે.

• શ્રી મનસુખભાઈ સલ્લા (શિક્ષાગાવિદ, અમદાવાદ)

શિશુવિહાર તરફથી નાગરિક સન્માન અને સ્વસ્થ વૃદ્ધત્વ

સન્માનની પત્રિકાઓ મળી. પૂજ્ય મોરારિબાપુની પાવન ઉપસ્થિતિમાં આ કાર્યક્રમ યોજાય છે તે પણ ધારું નોંધપાત્ર છે. સમાજની ઐવનાથી કામ કરતા આવા નાગરિકાને શોધીને તમે એમનું ગૌરવ કરો છો તે ખૂબ પ્રશંસનીય બાબત છે. આવી રીતે ગૌરવ કરવું એ સાંસ્કૃતિક પરંપરાને બળ આપવા જેવું પણ છે. શિશુવિહાર તમારા નેતૃત્વ નીચે અનેક રીતે અનેક પ્રવૃત્તિઓ સરસ રીતે કરી રહ્યું છે તે બહુ જ પ્રશંસનીય બાબત છે, તેમ ગણું છું. તમે અંદરથી સમાજ ઉત્થાન માટે પ્રતિબદ્ધ છો. એનાં સપના જ તમને કાયમ આવતાં હશે. એટલે નવી નવી પ્રવૃત્તિઓ સુંદર રીતે, સક્ષમ રીતે અને હેતુ પૂર્ણ રીતે તમે ચલાવી રહ્યા છો તે માટે ગૌરવ થાય તેવું છે. તમને અભિનંદન. કાર્યક્રમમાં તમે જે ચાર વ્યક્તિઓને નાગરિક સન્માન માટે પસંદ કર્યા છે તેઓને નિકટથી ઓળખું છું. પરિચય વાંચીને ખૂબ આનંદ થયો. કાર્યક્રમની સફળના ઈચ્છાં છું.

• શ્રી નલિનીબહેન વહોરા (વડોદરા)

શ્રી અનિલભાઈ શ્રીધરાણીને વકીલાતના વ્યવસાયમાં સંજોગોએ મોકલ્યા, બાકી એ હતાં સાહિત્યનાં માણસ. આજાહીનાં દિવસોમાં ‘માણેકવાડી બાળ કીડાંગણ’ એક કર્મશીલ સંસ્થા હતી. કિશોર-કિશોરીઓ માટે મંહિર સમાન હતી. અમે તેને પ્રેમથી અગાડો કહેતા. એ સંસ્થાનું એક હસ્તકિલિંગ માસિક ‘પ્રયાસ’ નામે બહાર પડતું. જેનું સંકલન અનિલભાઈ કરતા. એના દરેક અંકમાં એમની એક વાર્તા રહેતી. શ્રી સોમાભાઈ શાહના ગ્રોઇંગ કલાસમાં અનિલભાઈએ શીર્ઘેલી ચિત્રકલા પણ ‘પ્રયાસ’માં ઉમેરાતી. સાહિત્યના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશનો એ કદાચ નાનો એવો પ્રયત્ન હતો. એમ કહી શકાય. અમારા પિતા જેને અમે ભાઈ કહેતા એને જુદા જુદા ગામે બહલીને લીધે રહેવું પડતું. અમે બા સાથે ભાવનગરમાં રહીને ભણતા. દર વેક્શનમાં પિતાજી સાથે રહેવા અમે ગામડે જતા. ત્યાં પહોંચીને અનિલભાઈનું પહેલું કામ ગામની લાઈફ્લેશિનમાં જઈ બેવડું સભ્યપદ નોંધાવી બે પુસ્તકો લઈ આવવાનું રહેતું અને મેળવેલ પુસ્તકો પૂરાં વાંચી નાખત્તા ને પાછા બીજા બે લઈ આવતા. કયારેક તો લાઈફ્લેશિનને શંકા આવે કે વાંચ્યા વગરના જ પુસ્તકો પાછા આવે છે. એક વાર ગ્રંથપાલે અનિલભાઈને પ્રશ્ન પૂછ્યા જેનો અનિલભાઈએ સવિસ્તાર જવાબ આપ્યો. આ હતો એમને માતૃભાષા પ્રચ્યેનો લગાવ. એમની વિદ્યાય સાથે મેં મારો ભાઈ, મિત્ર, માર્ગદર્શક ગુમાંયા છે. એમના આત્માને શાંતિ મળે એજ પ્રાર્થના.

• પ્રા. છાયાબહેન પારેખ (ભાવનગર)

શિશુવિહાર, આપનું પ્રસાર કાર્ય પ્રશંસનીય છે. સકારાત્મક વિચારો અને સમાચારો સમાજમાં વધુમાં વધુ વિસ્તરે તે માટેની આપની ઐવના વંદીય છે.

અ) વર્ષ ૨૦૨૨માં
શિશુવિહાર સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા લાભાપન્ત નાગરિકોની સંખ્યા

ક્રમ	પ્રવૃત્તિનું નામ	વર્ષ ૨૦૨૨માં પ્રવૃત્તિ માસ	લાભાપન્ત નાગરિકો
A	બાળકેળવાળી		
1	કીડાંગણ, બાળહેવવન	12	73200
2	બાળમંદિર	12	18250
3	શાળાઓ સંસ્થાઓ માટે બાળ પુસ્તકાલય	01	80
4	શિક્ષકોનું સામાજિક ઉત્તરદાયિત્વ	01	900
5	અંગારાણવાડી સાધનસહાય અને શિક્ષક પ્રશિક્ષણ	01	316
6	અનુભવ તાલીમબર્ગ	12	5
7	જાગૃતવાલી તાલીમ	03	200
B	જીવનશિક્ષાગુ (કૌશલ્ય તાલીમ)		
8	૧. સ્કાઉટ કીડાંગણ-ડીઆસ્ટર તાલીમ	12	5500
9	૨. હસ્ત કૌશલ્ય તાલીમ	12	600
10	૩. વાચન-ગણન (પુસ્તકાલય)તાલીમ	05	200
11	સંસ્થા કાર્યકર તાલીમ	12	180
C	આરોગ્ય		
12	પ્રાથમિક શાળાના ભાગકોની ફ્રાન્ઝ ચકાસણી, દવા, ચર્ચમા વિતરણ	9	3807
13	જરૂરિયાતમંદ પરિવારોને સાધનસહાય તેમજ અનાજ વિતરણ	01	15
14	પ્રલુદ્ધપા નેત્રયજ્ઞ	12	3600
15	સ્વાસ્થ્યવર્ધક ઉકાળા વિતરણ	12	29200
16	વયસ્કો માટે ફ્રાન્ઝ ચકાસણી તથા ચર્ચમા વિતરણ	9	1127
17	માંછાણી સાધન સહાય	12	960
18	આરોગ્ય કેન્દ્ર	12	4850
19	ફીજિયોથેરાપી-ફીટનેસ સેન્ટર	12	5400
D	મહિલા ઉત્કર્ષ અને વ્યાવસાયિક તાલીમ		
20	સીવણ તાલીમ	12	10950
21	કન્યા કેળવણી	01	250
E	સ્વરોજગાર		
22	કાપડની થેલી તૈયાર	12	7000
23	સિલાઈ મશીનનું વિતરણ	3	24
24	કર્મચારુર તાલીમ	12	24

ક્રમ પ્રવૃત્તિનું નામ		વર્ષ ૨૦૨૨માં લાભાન્વિત પ્રવૃત્તિ માસ નાગરિકો	
F સંસ્કાર સાહિત્ય પ્રકાશન			
25 ગોખલે જ્ઞાન મંદિર પુસ્તકાલય	12	800	
26 બુધપસથી	12	1620	
27 મનોરંજન સાધન	12	50	
28 સંગીત વર્ગ	10	50	
G સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ			
29 હિન્દુ જીવન પ્રાર્થના	12	350	
D સ્મૃતિ કાર્યક્રમો અને સન્માન			
30 શ્રી મૂળશંકર મો. ભટ્ટ સ્મૃતિ વ્યાપ્યાન	01	400	
31 શ્રી માનભાઈ ભટ્ટ સમારક નાગરિક સન્માન-વ્યાપ્યાન	01	600	
32 શ્રી અંજલન સ્મૃતિ કાર્યશાળા	01	150	
33 શ્રી હીરાબાંહેન ભટ્ટ કાર્યશાળા	01	200	
34 શ્રી ન્યાલચંદ વડીલ સ્વસ્થ વૃદ્ધિત્વ સન્માન	01	200	
E પ્રચાર-પ્રસાર			
35 સંસ્થા સામયિક પ્રકાશન	12	54000	
36 અભિભાવી નોંધ પ્રકાશન	12	2352	
37 ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયામાં નોંધ પ્રકાશન	12	60	
38 ફેસબૂક ફોલોઓર્સ	12	4500	
39 ઇન્સટાગ્રામ ફોલોઓર્સ	12	500	
			232526
જી સંસ્થા પ્રાંગણમાં વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ			+ 117474
			350000

વર્ષ ૨૦૨૨માં
શિશુવિહારની સામાજિક-શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ અને તે દારા
લાભાન્વિત નાગરિકોની સંકલિત વિગત

- અ વર્ષ ૨૦૨૨માં શિશુવિહાર સંસ્થાના ઉપકર્મે યોજાયેલ ઉછ પ્રવૃત્તિઓથી લાભાન્વિત નાગરિકોની સંખ્યા: ૨,૩૨,૫૨૬
- બ ૨૮૬ સંસ્થા પ્રવૃત્તિથી લાભાન્વિત નાગરિકોની સંખ્યા: ૧,૧૭,૪૭૪
- ક સંસ્થાના નેભાઇટ વર્ષ ૨૦૨૨માં કુલ પ્રવૃત્તિ સંખ્યા: ૩૨૪
 લાભાન્વિત નાગરિકોની સંખ્યા: ૩,૫૦,૦૦૦

REGN.No.BVHO/46/2022-2024 • RENEWED UPTO Dt.31/12/2024
RNI REGISTRATION No. GUJGUJ/2009/30760
Posted at Bhavnagar RMS 17th Every Month

સંસ્થાને અપાતી આર્થિક સહાય 80-G(5) નીચે કરમુકત છે,

12A: 01- sub Clause (i) of clause (ac) of sub-section (1) of section 12A Dated 24/9/2021
80-G: 11-Clause (i) of first proviso to sub-section (5) of section 80G Dated 24/9/2021

PAN No.: AACTS4389Q

SCAN & PAY

CSR Regi. No.: CSR00015366 Dated 27/9/2021

બેંકની વિગતો

નામ: 'શિશુવિહાર'

SBI નેટબેન્કિંગ અકાઉન્ટ નંબર: 32899173982

IFS Code: SBIN0060009

UPI ID : SHISHUVIHAR@SBI

UPI QR CODE

જો આપ UPI ID અથવા QR કોડ સ્કેન કરીને સહાય મોકલી રહ્યા છો તો
આપનું નામ, PAN નંબર, સરનામું તથા મોબાઈલ નંબર શિશુવિહારના
Mo.7043332100 ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી છે.

Shishuvihar Bhavnagar

Shishuvihar Bhavnagar

Shishuvihar

Shishuvihar

પરામર્શ સમિતિ

સર્વશ્રી ઈન્દ્રિયાભાગેન ભડ્ક, અનિલભાઈ બોરીચા, દક્ષાબાળ ગોડલ, મનિયા કાગબી, ભાવનાબાળ પંડ્યા

To.

PRINTED, PUBLISHED AND EDITED BY DR. NANAK M. BHATT ON BEHALF OF SHISHUVIHAR
PUBLISHED AT SHISHUVIHAR, NORTH KRISHNANAGAR, BHAVNAGAR (GUJARAT) AND
PRINTED AT VANSHIKA FORMS, F-12, SANGHVI PLASTIC COM., B/H. BOMBAY SHUTTLE,
TEKARI CHOWK, RUVPAPARI ROAD, BHAVNAGAR, PIN: 364001. (GUJARAT) INDIA